

Zhrnutie

Kronika je súhrnom informácií. Z tohto hľadiska bol rok 2015 obdobím, keď nastala doslova explózia informácií. Rôzne informačné šumy pribúdali geometrickým radom. Prijímateľ sa čoraz ťažšie orientoval v informačnom smogu, s námahou oddeľoval seriózne zdroje od šíriteľov klamstiev, poloprávd a konšpirácií s konkrétnym politickým, ideovým alebo komerčným zámerom. Živnou pôdou pre túto informačnú víchricu bol najmä internet.

Skôr, ako sa začítate do chronológie udalostí v našej kronike, dovoľte na úvod stručné zhrnutie: Aký bol a čo priniesol rok 2015 vo svete, v Európe, na Slovensku, v meste Trenčín a v kancelárii kronikára?

Pár slov o svetovej udalosti roka číslo jeden, hoci zostala v tieni iných, oveľa širšie a podrobnejšie medializovaných tém. Ide o medzinárodnú konferenciu o zmene klímy, ktorá sa konala za účasti zástupcov 192 krajín od 30. novembra do 12. decembra 2015 v Paríži. Napriek počiatočnej skepse delegáti prijali kompromisný návrh opatrení, ako zabrániť pokračovaniu globálneho otepľovania. Výsledok konferencie sa považuje za výrazný diplomatický úspech.

„Ani migračná, ani grécka, ani ukrajinská, ani žiadna ďalšia kríza neudrela takou silou, aby ukončila v Európe a na Slovensku éru najlepšieho, najbohatšieho a najzaujímavejšieho sveta, na aký žiadna z generácií predkov šťastie nemala,“ napísal komentátor **Peter Schutz** vo vydaní denníka SME, ktoré vyšlo 31. decembra 2015.

Svet a Európa čelili v roku 2015 celému radu ťažkých skúšok a vážnych turbulencií.

Hlboká finančná kríza v Grécku vyvolala hrozbu odchodu krajiny z eurozóny. Grécko si dohodlo s veriteľmi reformný

plán, ďalšie vážne ťažkosti mu však spôsoboval príval migrantov.

Ukrajina čelila nielen agresii Ruska po anexii Krymu v marci 2014, ale aj politickej nestabilite, inflácii a rozsiahlej korupcii. Ukrajinské úrady evidovali 1,4 milióna vnútorných utečencov, smerujúcich z východnej časti na západ krajiny. Väčšina z nich opustila svoje domovy v Luhanskej a Doneckej oblasti.

Koordinovaný teroristický útok prívržencov organizácie Islamský štát v Paríži 13. novembra 2015 si vyžiadal 130 obetí a otriasol kontinentom.

Najmä vinou občianskej vojny v Sýrii prišlo v roku 2015 do Európy vyše milióna migrantov, ďalšie stovky zahynuli počas plavby v Stredozemnom mori. Riešenie utečeneckej krízy vyvolalo zložitú polemiku medzi krajinami Európskej únie.

Vládnuca strana Smer-SD zaujala – na rozdiel od väčšiny krajín Európskej únie hľadajúcich východiská - radikálne protimigračné stanovisko. Premiér **Robert Fico** svojou ostrou rétorikou získaval politické body - prieskumy totiž ukázali, že až 70 percent ľudí na Slovensku utečencov nechce.

„Sledujeme, ako sa do slovníka a postojov v našej verejnej a politickej diskusii presadzujú slová nevraživosti, skrytého alebo otvoreného nepriateľstva, zámerne podporovaného strachu. A žiaľ, niekedy až otvorenej nenávisti – voči sebe navzájom, voči inému názoru, voči nášmu okoliu alebo dokonca voči celým skupinám ľudí,“ aj takto charakterizoval atmosféru v spoločnosti počas roku 2015 prezident **Andrej Kiska** v novoročnom príhovore 1. januára 2016.

Môžeme pridať ďalšie negatíva – korupčné aféry a odhalený klientelizmus na najvyšších miestach, rozširovanie vplyvu oligarchov na chod celej krajiny, pokračujúci hrozivý úpadok zdravotníctva a školstva...

Na druhej strane sa darilo ekonomike. Slovensko dosiahlo vcelku dobrý hospodársky rast, stúpali reálne mzdy a znižovala sa nezamestnanosť.

Hrubý domáci produkt medziročne vzrástol o 2,5 %. Podľa údajov Štatistického úradu SR v medziročnom porovnaní klesli hlavne ceny v doprave o 4,3 %. Znížili sa aj ceny potravín a nealkoholických nápojov o 2,3 %. Ceny za bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá klesli o 1,3 %.

Naopak, vzrástli ceny hotelov, kaviarní a reštaurácií o 2,4 %, rekreácie a kultúry o 1,5 %, rozličných tovarov a služieb o 1,2 %. Inflácia dosiahla na medziročnej báze nulovú úroveň.

Nezamestnanosť sa v decembri 2015 dostala už na úroveň 10,63 percenta, v závere roka 2014 bola 12,29 percenta. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla priemerne za rok 2015 úroveň 11,50 %, čo v porovnaní s rokom 2014 (12,79 %) predstavuje medziročný pokles o 1,29 p. b. Priemerná mzda medziročne stúpila o 4,7 %.

Do histórie mesta Trenčín sa rok 2015 zapíše najmä dvoma udalosťami.

Prvou bolo marcové otvorenie druhého cestného mosta. Jeho výstavba sa začala v septembri 2011 a pre Slovenskú správu ciest ho zhotovila firma Strabag. Celkové náklady dosiahli 37 miliónov eur, pričom 85 % z tejto sumy išlo z eurofondov a zvyšok zo štátneho rozpočtu. Most je dlhý 2,45 kilometra a prístupný je aj pre peších a cyklistov.

O ďalší historický zápis sa zaslúžil trenčiansky futbal. Mužstvo AS Trenčín v sezóne 2014/2015 najskôr začiatkom mája získalo Slovenský pohár (Slovnaft Cup) a o pár dní neskôr aj majstrovský titul za prvenstvo v najvyššej futbalovej súťaži.

Celý rok bol pre Trenčanov veľkou skúškou trpezlivosti. Pokračovala modernizácia železničnej trate a s ňou súvisiace

stavebné práce priniesli veľké dopravné a iné obmedzenia. Trenčín zostal bez letnej plavárne – stará už neexistovala a nová na Ostrove bola už päť rokov bez inžinierskych sietí. Začala sa rekonštrukcia mosta na Ostrov, ktorá má vyriešiť aj zavedenie inžinierskych sietí.

Zmena nastala v kancelárii kronikára. Do zaslúženého dôchodku odišiel 31. marca 2015 kronikár mesta Trenčín **Jozef Čery**. Najdôležitejšie udalosti mesta a jeho obyvateľov spisoval 43 rokov. Na vtedajšom miestnom národnom výbore začal pracovať v roku 1972 ako 30-ročný. Stal sa priekopníkom kronikárskej práce na Slovensku. Jeho kroniky mesta Trenčín získali celý rad najvyšších ocenení v celoslovenských súťažiach.

Volám sa **Pavol Seriš** a novým kronikárom som sa stal od začiatku roka 2015. Narodil som sa v Trenčíne 28. novembra 1955. Vyštudoval som odbor žurnalistika na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (1975 – 1979). Pracoval som ako redaktor Trenčianskych novín (1980 – 1986), redaktor Slovenského rozhlasu (1987 – 1989), po revolúcii ako šéfredaktor Trenčianskych novín (1990 – 2000), potom ako novinár na voľnej nohe (2000 – 2002) a v rokoch 2003 – 2014 na manažérskych pozíciách v súkromnej veľkoobchodnej firme v Trenčíne.

Pomocná evidencia ku kronike mesta za rok 2015 obsahuje 1943 záznamov, z nich je v printovej a internetovej forme kroniky využité asi jedna tretina. Preto pomocná evidencia spolu s archivovanými fotografiami poskytne prípadným záujemcom ešte podrobnejšie informácie o dianí v meste v roku 2015.

